

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

7

Ἁγίου Κυρίλλου
Ἱεροσολύμων

Ο ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πρόλογος

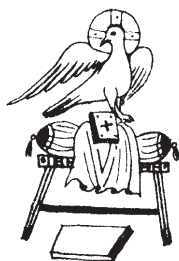
Ο ΑΓΙΟΣ Κύριλλος, επίσκοπος Ἱεροσολύμων, ἕνας ἀπό τούς μεγάλους πατέρες τοῦ 4ου αἰώνα, ἀνήκει στή χορεία τῶν οἰκουμενικῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ πληροφορίες γιά τή ζωή καί τή δράση του εἶναι πενιχρές. Γεννήθηκε γύρω στό 313 κάπου στήν Παλαιστίνη καί ἔγινε επίσκοπος Ἱεροσολύμων λίγο πρὶν τό 350. Ἀνάμεσα στά 357 καί 378 διώχθηκε ἐπανειλημμένα ἀπό τούς ἀρειανούς. Ἡ κοίμησή του τοποθετεῖται στό 387.

Ζώντας σέ ἐποχή σφοδρῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀγώνων καί μεγάλων θεολογικῶν ἀνακατατάξεων, ἐνδιαφέρθηκε ἔντονα γιά τήν κατήχηση τῶν πιστῶν. Πρῶτος αὐτός μᾶς ἄφησε συγκροτημένα κατηχητικά μαθήματα σέ ὑποψηφίους γιά τό βάπτισμα – δεκαενέα «Κατηχήσεις Φωτιζομένων» καί πέντε «Μυσταγωγικές Κατηχήσεις» – πού εἶναι εἰσαγωγικά στήν ἱστορία τῆς θείας οἰκονομίας, στήν ἐρμηνεία τοῦ κακοῦ καί τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων, στήν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ, στό γεγονός τῆς Ἐκκλησίας, στό ἦθος καί τόν τρόπο ζωῆς τῶν χριστιανῶν. Ἡ σημασία τῶν μαθημάτων αὐτῶν γιά τήν ἱστορία τῆς κατηχήσεως καί τήν τέλεση τῶν μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος καί τῆς Εὐχαριστίας εἶναι τεράστια.

Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ εἶναι μιὰ σύνθεση ἀποσπασμάτων, σέ νεοελληνική ἀπόδοση, ἀπό τίς ΙΣΤ΄ καί ΙΖ΄ «Κατηγήσεις Φωτιζομένων», πού ἀναφέρονται στό Ἅγιο Πνεῦμα. Μέ εὐρύτατη χρήση τῆς Ἁγίας Γραφῆς, μέ ἀναλυτικότητα καί σαφήνεια, μέ παραστατικότητα καί ἀπλότητα ὕφους, ὁ ἅγιος ἱεράρχης παρουσιάζει στόν ἀκροατή τοῦ καιροῦ του καί στόν ἀναγνώστη τοῦ καιροῦ μας τόν Παράκλητο, τό τρίτο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, καί τό ἔργο Του στήν Ἐκκλησία, ἔργο θαυμάτων καί χαρισμάτων, ἁγιασμοῦ καί σωτηρίας ψυχῶν.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Ὁ Παράκλητος

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ χάρη χρειάζεται για να μιλήσουμε για τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Ἀλλά καί πάλι δέν θά μπορέσουμε νά ποῦμε ἐκεῖνα πού ταιριάζουν. Ὑπάρχει μάλιστα καί κάποιος κίνδυνος. Καί ὁ κίνδυνος αὐτός φαίνεται μεγάλος, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Ὅποιος μιλήσει προσβλητικά κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, αὐτόν ὁ Θεός δέν θά τόν συγχωρήσει οὔτε στόν παρόντα οὔτε στόν μέλλοντα αἰώνα» (Ματθ. 12:32).

Ὑπάρχει λοιπόν ὁ φόβος καμιά φορά, εἴτε ἀπὸ ἄγνοια εἴτε ἀπὸ νομιζόμενη εὐλάβεια, νά ποῦμε κάτι πού δέν ἀρμόζει, καί νά καταδικαστοῦμε αἰώνια! Γι' αὐτό ἄς ἀναφέρουμε ἐκεῖνα πού τὸ ἴδιο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μᾶς ἀποκάλυψε μιλώντας στίς θείες Γραφές, κι ἄς ἀρκεστοῦμε σ' αὐτά.

Ἐνα καί μοναδικό εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὁ Παράκλητος. Καί ὅπως ἓνας εἶναι ὁ Θεός Πατέρας καί δέν ὑπάρχει δεύτερος, καί ὅπως ἓνας εἶναι ὁ μονογενής Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ καί ἀδελφὸς δέν ἔχει, ἔτσι ἓνα εἶναι καί τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Δέν ὑπάρχει δεύτερο ἰσότιμο πνεῦμα. Εἶναι κάτι τὸ θεϊκό καί ἀνεξιχνίαστο. Εἶναι ζωντανό, λογικό, πάντοτε καί πανταχοῦ παρόν μαζί μέ τόν Πατέρα καί τόν Υἱό. Δέν εἶναι μιά ἐνέργεια

ἢ μιά ἀναπνοή ἢ μιά ὁμιλία ἀπό τὰ χεῖλη τοῦ Πατρός ἢ τοῦ Υἱοῦ, πού σκορπίζεται στόν ἀέρα, ἀλλά ἓνα πρόσωπο μέ ἰδιαίτερη ὑπόσταση, μιά ξεχωριστή ὕπαρξη. Αὐτό τό ἴδιο λαλεῖ καί ἐνεργεῖ καί οἰκονομεῖ καί ἀγιαρίζει. Αὐτό φωτίζει τίς ψυχές τῶν δικαίων, Αὐτό καί τούς Προφῆτες καί τούς Ἀποστόλους.

Εἶναι κάτι πολύ μεγάλο, θαυμαστό καί παντοδύναμο. Σκέψου: Πόσες ψυχές εἴμαστε ἐδῶ πέρα; Τό Ἅγιο Πνεῦμα βρίσκεται ἀνάμεσά μας καί βλέπει τοῦ καθενός μας τίς πράξεις. Διαβάζει τούς λογισμούς του, τή συνείδησή του. Ἀκούει ὅσα λέμε. Βλέπει τί σκεφτόμαστε, τί πιστεύουμε. Μεγάλο πράγμα!

Ἄλλά κι αὐτό δέν εἶναι τίποτα. Γιατί φαντάσου, λ.χ., τούς χριστιανούς ὅλης τῆς χώρας. Κι ἀκόμα τούς ἐπισκόπους, τούς πρεσβυτέρους, τούς διακόνους, τούς μοναχοὺς καί τούς λαϊκοὺς ὅλων τῶν ἐθνῶν, καί βλέπε τόν μεγάλο προστάτη, τόν παροχέα τῶν χαρισμάτων, νά δίνει στόν ἓνα σωφροσύνη, στόν ἄλλο παρθενία. Σ' ἄλλον ἐλεημοσύνη καί σ' ἄλλον ἀκτημοσύνη. Κι ὅπως ὁ ἥλιος μέ μιά του ἀκτίνα καταυγάζει τὰ πάντα, ἔτσι καί τό Ἅγιο Πνεῦμα αὐτοὺς πού ἔχουν μάτια. Κι ἐκεῖνοι πού δέν συνηθίσανε τὰ μάτια τους νά βλέπουν αὐτές τίς δωρεές, ἄς μὴν κατηγοροῦν τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀλλά τήν ἀπιστία τους.

Εἶδες τήν ἐξουσία πού ἔχει σ' ὅλον τόν κόσμο; Τώρα μή μένεις πάνω στή γῆ. Ἀνέβα πιο ψηλά. Ἀνέβα μαζί μου νοερά στόν οὐρανό, καί βλέπε τόσες καί τόσες μυριάδες Ἀγγέλων. Ἀνέβα ἀκόμα πιο πάνω, ἂν μπορεῖς. Βλέπε Ἀρχαγγέλους, βλέπε Πνεύματα, βλέπε Δυνάμεις, βλέπε Ἀρχές καί Ἐξουσίες, βλέπε Θρόνους καί Κυριότητες, βλέπε Χερουβεὶμ καί Σεραφεὶμ. Ὅλων αὐτῶν ἐπιστάτης καί δάσκαλος καί ἀγιοποιός εἶναι ὁ Παράκλητος!

Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἔχει διάφορες ὀνομασίες. Καί γιά νά μή νομίσουν μερικοί ἀμαθεῖς ὅτι πρόκειται γιά πολλά καί διάφορα πνεύματα, ἡ Ἐκκλησία μᾶς διδάσκει στό Σύμβολο τῆς Πίστεως πῶς εἶναι ἓνα. Εἶναι τό τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, *«τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, ... τὸ λαλήσαν διὰ τῶν προφητῶν».*

Ἄλλ' ἄς ποῦμε λίγα γι' αὐτές τίς ὀνομασίες. «Πνεῦμα» καί «Πνεῦμα τῆς ἀληθείας» καί «Παράκλητος» ὀνομάζεται ἀπό τόν ἴδιο τόν Κύριο. Ἐπίσης «Πνεῦμα Θεοῦ» καί «Πνεῦμα Πατρὸς». «Πνεῦμα Χριστοῦ» Τό ὀνομάζει ὁ ἀπόστολος Πέτρος. «Πνεῦμα Θεοῦ» καί «Πνεῦμα Κυρίου» ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἄκόμα «Πνεῦμα Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Στήν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή του θά Τό συναντήσουμε «Πνεῦμα ἀγιωσύνης» καί «Πνεῦμα υἰοθεσίας», καί σ' ἄλλες ἐπιστολές «Πνεῦμα ἀποκαλύψεως», «Πνεῦμα ἐπαγγελίας» καί «Πνεῦμα χάριτος». Θυμήσου καί τούς Ψαλμούς, ὅπου ἄλλοτε Τό συναντᾶμε «ἀγαθόν» καί ἄλλοτε «ἡγεμονικόν». Ὁ προφήτης Ἡσαΐας Τό ὀνομάζει «πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλήσ καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας, πνεῦμα φόβου Θεοῦ».

Πνεῦμα ὀνομάζεται κι ὁ δαίμονας, ἀλλ' ἀκάθαρτο πνεῦμα. Ὅπως ἡ Γραφή, μιλώντας γιά τήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, λέει «πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου» ἢ γιά τόν ἄνεμο «πνεῦμα καταιγίδος» ἢ γιά τήν ἁμαρτία «πνεῦμα πορνείας» κ.λπ., ἔτσι κι ἐδῶ. Δέν πρόκειται λοιπόν γιά τό Ἅγιο Πνεῦμα, μή γένοιτο! Ὑπάρχει ἄλλωστε μεγάλη διαφορά. Τό ἀκάθαρτο πνεῦμα, ὅταν ἔρχεται στήν ψυχὴ (ἄς μᾶς γλυτώσει ὁ Κύριος ἀπό μιὰ τέτοια μάστιγα), ἔρχεται σάν αἰμοβόρος λύκος, ἔτοιμος νά κατασπαράξει τό πρόβατο. Ἀγριεὺει τήν ψυχὴ καί τήν καταθλίβει, σκοτίζει τὴ διάνοια, μπερδεύει τὴ γλῶσσα, παραμορφώνει τό στόμα, πού βγάζει ἀφρούς καί ἄναρθρες κραυγές. Ὅλος ὁ ἀνθρωπος πέφτει στό σκοτάδι. Τά μάτια του ἀνοι-

γουν διάπλατα, μά ή ψυχή δέν βλέπει τίποτα. Καί τρέμει σπαραχτικά ό άθλιος άνθρωπος. Αίσχρότατοι έχθροί τοῦ ανθρώπου οί δαίμονες, δίχως έλεος.

Τίποτα όμως παρόμοιο δέν συμβαίνει μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ἀντίθετα, όλες Του οί ενέργειες ἀποβλέπουν στό ἀγαθό καί στή σωτηρία μας. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ή παρουσία Του είναι ήμερη κι εὐωδιαστή, τό φορτίο Του ελαφρότατο. Ἀστραφτερές ἀκτίνες φωτός καί γνώσεως προαναγγέλλουν τήν παρουσία Του. Ἔρχεται μέ τή στοργή καί τήν εὐσπλαχνία τοῦ Πατέρα. Ἔρχεται νά σώσει, νά γιατρέψει, νά διδάξει, νά νουθετήσει, νά ἐνισχύσει καί νά παρηγορήσει. Ἔρχεται νά φωτίσει τή διάνοια. Νά τῆς δείξει ἐκεῖνα πού δέν φαντάστηκε ποτέ της. Ἔρχεται, κι ό μικρός ό άνθρωπος βλέπει ἀνοιγμένους τούς οὐρανοὺς. Βλέπει, σάν τόν Ἡσαΐα, τόν Κύριο «πάνω σέ θρόνο μεγαλόπρεπο καί ὑπερυψωμένο» (Ἡσ. 6:1). Σάν τόν Ἰεζεκιήλ, τή δόξα Του «νά κάθεται πάνω στά Χερουβεΐμ» (Ἰεζ. 10:18). Βλέπει, ὅπως ό Δανιήλ, νά Τόν ὑπηρετοῦν «ἐκατομμύρια καί δισεκατομμύρια ἄγγελοι» (Δαν. 7:10). Βλέπει τήν ἀρχή καί τό τέλος τοῦ κόσμου, γιατί είναι παρούσα ή πηγή τοῦ φωτός καί τῆς γνώσεως.

Ἄς ἀνοίξουμε τώρα τίς θείες Γραφές κι ἄς πιοῦμε νερό ἀπό τά δοχεῖα τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Ἄς πιοῦμε νερό ζωντανό, πού ἀναβλύζει γιά νά μᾶς χαρίζει τήν αἰώνια ζωή. Ἔτσι παρομοίωσε ό Κύριος κάποτε τό Ἅγιο Πνεῦμα, πού θά λάβουν ὅσοι πιστεύουν σ' Αὐτόν. Καί κάπου ἄλλοῦ λέει: «Γιά ὅποιον πιστεύει σ' ἐμένα, καθώς λέει ή Γραφή, ποτάμια ζωντανοῦ νεροῦ θά ξεχυθοῦν ἀπό τά σπλάχνα του» (Ἰω. 7:38). Ὅχι αἰσθητά ποτάμια, πού ποτίζουν ἀπλῶς τή χέρσα γῆ, ἀλλά ποτάμια νοητά, πού πλημμυρίζουν μέ φῶς τίς ψυχές.

Καί γιατί ἄραγε παρομοίωσε μέ νερό τή χάρη τοῦ Πνεύματος; Γιατί τό νερό εἶναι τό κύριο συστατικό τῆς ζωῆς. Γιατί ἀπ' τόν οὐρανό κατεβαίνει τό νερό τῆς βροχῆς. Γιατί μία καί ἀπλή εἶναι ἡ μορφή του, μά ἡ ἐνέργειά του πολυποίκιλη. Βρέχει σ' ὅλη τήν πλάση. Ἄλλ' αὐτή ἡ βροχή δίνει λευκότητα στά κρίνα, κόκκινο στά τριαντάφυλλα, πορφύρα στούς μενεξέδες καί στούς ὑάκινθους. Ἄλλον καρπό θρέφει στό φοίνικα κι ἄλλον στήν κληματαριά. Γίνεται «*τοῖς πᾶσι τὰ πάντα*», κι ὅμως εἶν' αὐτή ἡ ἴδια, ἡ ἀπλή βροχή.

Ἔτσι καί τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. Εἶναι ἕνα καί ἀδιαίρετο, ἀλλά μοιράζει τά χαρίσματά Του ὅπως θέλει. Στόν ἕνα κινεῖ τή γλώσσα νά λαλεῖ σοφία. Στόν ἄλλο φωτίζει τήν ψυχή καί προφητεύει. Σ' ἄλλον δίνει τό χάρισμα ἐναντίον τῶν δαιμόνων καί σ' ἄλλον τή δυνατότητα νά ἐρμηνεύει τίς Γραφές. Διδάσκει τόν ἕνα νά νηστεύει καί ν' ἄσκειται, τόν ἄλλο νά σωφρονεῖ καί νά ἐγκρατεύεται. Ἄλλον ἀπομακρύνει ἀπό τά πράγματα τοῦ κόσμου κι ἄλλον προετοιμάζει γιά τό μαρτύριο. Ἄλλ' Αὐτό εἶναι πάντα τό ἴδιο.

Ὅπως τό μισοξεραμένο δέντρο, ὅταν ποτιστεῖ, πετάει βλαστάρια, ἔτσι κι ἡ ἁμαρτωλή ψυχή, μέ τή μετάνοια καί τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, φέρνει γλυκοχυμούς καρπούς.

Ἐκεῖ πού καθόσουν, καμιά φορά δέν στάθηκε ὁ λογισμός σου στήν ἀγνότητα ἢ τήν παρθενία; Ὁ Παράκλητος τόν ὁδήγησε ἐκεῖ! Καί πόσες φορές κάποια κόρη, πού θρισκότανε στά πρόθυρα τοῦ γάμου, δέν ἔφυγε ἀκολουθώντας τό Δάσκαλο τῆς παρθενίας;...

Εἶναι πάρα πολλοί κι ἐκεῖνοι πού ζούσανε στά παλάτια, καί μία μέρα τά ἐγκαταλείψανε ὅλα, πλοῦτο, τιμές καί ἀξιώματα, μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...

Ἄπειρες φορές ὁ νέος ἔκλεισε τά μάτια του μπροστά στήν ὁμορφιά. Δέν κοίταξε, καί ξέφυγε τό μολυ-

σμό. Γυρεύεις νά μάθεις ποιός δίδαξε τήν ψυχή τοῦ νέου; Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο...

Τόσες καί τόσες πλεονεξίες στόν κόσμο αὐτό, κι οἱ χριστιανοί ἐπιδιώκουν τήν ἀκτημοσύνη. Γιατί; Γιατί τοῦς ἔταξε πολύ περισσότερα τό Ἅγιο Πνεῦμα...

Ἄς παρακολουθήσουμε λοιπόν τό ἔργο τοῦ Παρακλήτου μέσ' ἀπό τίς Γραφές. Εἶναι τό ἴδιο Πνεῦμα καί στίς δυό Διαθήκες. Στήν Παλαιά προφήτεψε τόν ἐρχομό τοῦ Χριστοῦ καί στήν Καινή κατέβηκε, Τόν ἔδειξε καί διακήρυξε τή θεότητά Του.

Ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος θεράπευσε τόν Ναιμάν ἀπό τή λέπρα καί δέν δέχθηκε κανένα ἀπό τά δῶρα του. Τρέχει ὁ Γιεζί νά πάρει αὐτός τό μισθό γιά τά ξένα κατορθώματα. Καί παίρνει τά χρήματα ἀπό τόν Ναιμάν καί τά κρύβει. Ἀλλά τά κρυφά δέν κρύβονται ἀπό τοῦς ἁγίους. Ἐπιστρέφει ὁ Γιεζί καί τόν ρωτᾷ ὁ Προφήτης: “Ποῦθε ἔρχεσαι Γιεζί; Θαρρεῖς πῶς ἡ καρδιά μου δέν ἦτανε μαζί σου; Ἐγώ ἤμουν ἐδῶ, κλεισμένος στό σῶμα μου, ἀλλά τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πού ἔχω μέσα μου, ἔβλεπε πολύ μακριά. Λοιπόν, ἀπ' τό σκοτάδι ἦρθες καί στό σκοτάδι θά πορευθεῖς. Πούλησες τή θεραπεία τοῦ λεπροῦ; Θά κληρονομήσεις τή λέπρα του. Ἐγώ τήρησα τήν ἐντολή πού μοῦ εἶπε: «Δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε». Ἐσύ ὅμως πούλησες τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πάρε τώρα ἐκεῖνο πού ἀγόρασες” (βλ. Δ' Βασ. 5:1-27).

Τό Πνεῦμα τό Ἅγιο χαρίτωσε καί φώτισε ὅλους τοῦς δικαίους καί τοῦς προφήτες. Τόν Ἐνώχ καί τόν Νῶε. Τόν Ἀβραάμ, τόν Ἰσαάκ καί τόν Ἰακώβ. Γιά τόν Ἰωσήφ ἀκόμα κι ὁ Φαραώ κατάλαβε πῶς εἶχε Πνεῦμα Θεοῦ μέσα του (Γεν. 41:38). Γιά τόν Μωυσή καί τά θαύματα πού ἔκανε μέ τή δύναμη τοῦ Παρακλήτου, ἔχεις ἀκούσει πολλές φορές. Αὐτή ἡ δύναμη στερέωνε καί

τόν πολυάθλο Ίώβ. Μέ τήν ἴδια δύναμη – γιά νά περάσουμε καί στους Κριτές – ὁ Γοθονιήλ κυβέρνησε (Κριτ. 3:10) κι ὁ Γεδεών ἐνδυναμώθηκε (Κριτ. 6:34). Ὁ Ίεφθάε νίκησε (Κριτ. 11:29-33)· ἡ Δεββώρα, ἄν καί γυναίκα, πολέμησε (Κριτ. 4:4)· καί ὁ Σαμψών ἔκανε ὑπερφυσικά κατορθώματα (Κριτ. 13:25, 14:6-19). Γιά τόν Σαμουήλ καί τόν Δαβίδ μιᾶνε καθαρά τά βιβλία τῶν Βασιλειῶν. Γιά τόν Ἡλία καί τόν Ἐλισσαῖο, τούς θαυματουργούς, καί τίποτα νά μή λέγαμε, εἶναι φανερό πώς ἦταν γεμάτοι ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα. Κι ἄν ξεφυλλίσει κανεῖς τά βιβλία τῶν προφητῶν, θά συναντήσῃ πολλές μαρτυρίες γιά τό Πνεῦμα τό Ἅγιο.

Λέει ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ: «Κι ἔπεσε πάνω μου Πνεῦμα Κυρίου καί μοῦ εἶπε: Πές στους Ἰσραηλίτες: “νά, τί λέει ὁ Κύριος”» (Ἰεζ, 11:5). Τό «ἔπεσε πάνω μου» νά τό ἐκλάβουμε σωστά. Θέλει νά πῆ ὅτι τόν ἔσφιξε στήν ἀγκαλιά Του μέ στοργή – ὅπως ὁ Ἰακώβ, ὅταν συναντήθηκε μέ τόν Ἰωσήφ, ἔπεσε στόν τράχηλό του, κι ὅπως στό Εὐαγγέλιο ὁ πατέρας τοῦ ἀσώτου ἔπεσε πάνω στόν μετανοημένο γιό του.

Αὐτό τό ἴδιο σόφισε τόν νεαρό Δανιήλ καί δίκασε τούς πρεσβυτέρους: Συκοφαντήθηκε ἡ Σωσάννα καί καταδικάστηκε σέ θάνατο. Ἡ ἀγνή σάν ἀκόλαστη. Ὑποστήριξη ἀπό πουθενά. Ποιός θά τή γλύτωνε ἀπό τούς ἄρχοντες; Ἦδη βιάδιζε στό δρόμο τοῦ μαρτυρίου. Οἱ δήμιοι τήν εἶχαν στά χέρια τους. Ἀλλά ὁ Παντοδύναμος ἄρωγός ἦταν μπροστά, ὁ Παράκλητος, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας. Φωνάζει τόν Δανιήλ: “Ἐλα δῶ! Ἐσύ, τό παιδάκι, ἔλεγε αὐτούς, τούς μεγαλυτέρους σου, πού τώρα, στά γεράματά τους, ἔπεσαν σέ ἁμαρτήματα τῆς νιότης”. Καί μέ τήν παρέμβαση τοῦ Δανιήλ, σώθηκε ἡ ἀθώα Σωσάννα (Δαν., Σωσ. 45).

Κι ὁ Ναβουχοδονόσορ, πού γνώριζε ὅτι στήν καρδιά τοῦ Δανιήλ ἀναπαυόταν τό Ἅγιο Πνεῦμα, τόν κάλεσε μιά μέρα καί τοῦ εἶπε: «Βαλτάσαρ, ἀρχηγέ τῶν

μάγων, ξέρω πολύ καλά ὅτι Πνεῦμα Θεοῦ ἔχεις μέσα σου». Τό ὅτι εἶχε τό Πνεῦμα τό Ἅγιο ἦταν ἀλήθεια, ἀλλά μάγος δέν ἦταν. «Ἔκουσε», τοῦ λέει, «τό ὄραμα πού εἶδα καί ἐξήγησέ μου το» (Δαν. 4:6). Βλέπεις τή δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Αὐτός πού εἶδε τό ὄραμα, δέν μπορεῖ νά τό ἐρμηνεύσει. Ὁ Δανιήλ, πού δέν τό εἶδε, τό γνωρίζει καί τό ἐρμηνεύει!

Πραγματικά, θά ἦταν δυνατό νά διαλέξουμε καί νά διηγηθοῦμε πλατύτερα πάμπολλα περιστατικά ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη. Ὅμως δέν μᾶς παίρνει ὁ καιρός. Εἶναι ἀρκετά τά ὅσα εἶπαμε. Ἄς περάσουμε τώρα καί στήν Καινή Διαθήκη, νά σταχυολογήσουμε κι ἀπό δῶ μερικά.

Τό Ἅγιο Πνεῦμα κατήλθε καί στήν Παρθένο Μαρία. Ἐπειδή ἐπρόκειτο νά γεννήσει τό Χριστό, τή σκέπαζε ἡ θεία χάρη κι ὁ Παράκλητος τήν ἐτοίμαζε νά γίνει κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ καί Λόγου. Δέν χρειάζονται καί πολλά λόγια γιά νά μάθεις πώς ἡ γέννηση ὑπῆρξε ἀμόλυντη καί ἄχραντη. Τό ξέρεις πολύ καλά. Ὁ Γαβριήλ ἦταν πού τῆς εἶπε: “Ἐγώ εἶμαι ὁ προάγγελος ὅσων θά γίνουν, μά ὄχι καί ὁ συνεργός. Εἶμαι βέβαια Ἄρχάγγελος, ἀλλά μέχρι ἐδῶ φτάνει ἡ δικαιοδοσία μου. Κι ἐγώ μέν σοῦ ἀναγγέλλω τό «Χαίρε, Κεχαριτωμένη», ἀλλά τόν τρόπο τῆς γεννήσεως δέν εἶμαι σέ θέση νά σοῦ τόν ἐξηγήσω. «Τό Ἅγιο Πνεῦμα θά ἔρθει ἐπάνω σου καί ἡ δύναμη τοῦ Ὑψίστου θά σέ καλύψει» (Λουκ. 1:26-35).

Ἄλλά τό Πνεῦμα τό Ἅγιο παρουσιάστηκε περίτρανα στή βάπτιση τοῦ Κυρίου. Ἄς δοῦμε τί γράφει ὁ Εὐαγγελιστής: «Καί νά, ἄνοιξαν γι’ αὐτόν οἱ οὐρανοί, καί εἶδε τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ σάν περιστέρι νά κατεβαίνει καί νά ἔρχεται πάνω του» (Ματθ. 3:16). Ἐπρεπε, ὅπως ἐρμηνεύουν μερικοί, οἱ ἀπαρχές καί τά πρω-

τεία τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού παρέχεται μέ τό βάπτισμα, νά προσφερθοῦν στήν ἀνθρώπινη φύση τοῦ δοτῆρος αὐτῆς τῆς χάριτος, τοῦ Χριστοῦ.

Τῆ χάρη τοῦ Παρακλήτου μοίρασε στούς Ἀποστόλους Του ὁ Κύριος, τότε πού τούς ἔδωσε καί τήν ἐξουσία ἀφέσεως ἁμαρτιῶν: «Λάβετε Ἅγιο Πνεῦμα. Σέ ὅποιους συγχωρήσετε τίς ἁμαρτίες, θά τούς εἶναι συγχωρημένες· σέ ὅποιους τίς κρατήσετε ἀσυγχώρητες, θά μείνουν ἀσυγχώρητες» (Ἰω. 20:22-23). Ἦταν τότε πού τούς παράγγειλε νά παραμείνουν στά Ἱεροσόλυμα, ὥσπου νά ὀπλιστοῦν μέ τή θεϊκή δύναμή Του (Λουκ. 24:49).

Ἀνέβηκε λοιπόν ὁ Κύριος στούς οὐρανοὺς κι ἐκπλήρωσε τήν ὑπόσχεσή Του. Ἔτσι, ὅταν ἔφτασε ἡ μέρα τῆς Πεντηκοστῆς, κατέβηκε ὁ Παράκλητος στούς Ἀποστόλους, πού συναθροισμένοι στό ὑπερῶο περίμεναν τόν ἐρχομό Του. Κατέβηκε νά τούς ἐνδύσει δύναμη καί νά τούς βαπτίσει, ὅπως τούς ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος. Δέν ἔλαβαν ἀπλῶς ἓνα μέρος τῆς χάριτος, ἀλλά μίαν αὐτοτελή δύναμη. Ὅπως ἀκριβῶς ὁ βαπτιζόμενος βυθίζεται ὀλόκληρος μέσα στό νερό, ἔτσι καί οἱ Ἀπόστολοι βαπτίστηκαν μέσα στό Ἅγιο Πνεῦμα. Καί τό νερό περιβρέχει μόνο τό σῶμα, ἀλλά τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ψυχή καί σῶμα. Ἀμφιβάλλεις; Θά σοῦ φέρω ἓνα παράδειγμα. Εἶναι φτωχό κι ἀπλοϊκό, ἀλλά χρήσιμο. Πάρε τή φωτιά καί τό σίδηρο. Πῶς ἡ φωτιά περνάει μέσα στό σίδηρο καί τό κάνει ὅλο πύρινο; Τό ψυχρό γίνεται ζεστό! Τό μαῦρο κατακόκκινο, λαμπρό! Λοιπόν, γιατί σοῦ φαίνεται παράξενο, πού τό Πνεῦμα τό Ἅγιο εἰσέρχεται στά τρισβαθὰ τῆς ψυχῆς;

Κατέβηκε ὁ Παράκλητος. Καί γιά νά μήν περάσει ἀπαρατήρητη ἡ κάθοδος μιᾶς τόσο μεγάλης χάριτος, ἀκούστηκε κάτι σάν ἐπουράνια σάλπιγγα, σάν βου-

ητό ενός σφοδρότατου ανέμου. Πλημμύρισε από τό φῶς τό ὑπερῶο κι ἔγινε ἡ νοητή κολυμβήθρα, ὅπου βαπτίστηκαν οἱ Μαθητές. Πύρινες γλῶσσες ἔκαναν τήν ἐμφάνισή τους, διαμοιράστηκαν στόν καθένα κι ὅλοι λούστηκαν στό φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μετέλαβαν φωτιά! Φωτιά πού δέν κατακαίει, ἀλλά ζωογονεῖ. Πού ἀφανίζει τ' ἀγκάθια τῶν ἁμαρτιῶν καί λαμπρύνει τήν ψυχή. Πύρινες γλῶσσες σάν ἄλλα διαδήματα, ἀνεπανάληπτα, στόλισαν τίς κεφαλές τῶν Ἀποστόλων. Κάποτε μιά φλεγόμενη ρομφαία φρουροῦσε τίς πύλες τοῦ παραδείσου. Τώρα ἡ πύρινη γλώσσα τίς ἀνοίξε, χαρίζοντας τή σωτηρία.

«Καί ἄρχισαν νά μιλοῦν ξένες γλῶσσες, ἀνάλογα μέ τήν ἰκανότητα πού τούς ἔδινε τό Ἅγιο Πνεῦμα» (Πράξ. 2:4). Γαλιλαῖοι ὁ Πέτρος κι ὁ Ἄνδρέας, στά περσικά ἢ στά μηδικά μιλοῦσαν. Τό ἴδιο καί ὁ Ἰωάννης καί οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι. Καί τά πλήθη τῶν ξένων ἀκούγανε καθένας στή γλώσσα του γιά τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ.

Ποῖός εἶναι τόσο μεγάλος δάσκαλος, νά μᾶς διδάξει μεμιᾶς ὅσα δέν ξέρουμε; Τόσα χρόνια μελέτη καί ἀσκήσεις, καί μόνο τά ἑλληνικά κατορθώνουμε νά μάθουμε. Τό Ἅγιο Πνεῦμα τά διδάσκει ὅλα μονομιᾶς. Αὐτό εἶναι ἀληθινά μεγάλη σοφία καί θεϊκή δύναμη. Πῶς νά συγκριθεῖ ἡ πολυχρόνια ἀμάθεια τῶν Ἀποστόλων μέ τήν ἀθρόα καί ξαφνική γλωσσολαλία; «Ἔχουν πιεῖ δυνατό κρασί» (Πράξ. 2:13), ἔλεγαν οἱ χλευαστές. Ἦταν ἀλήθεια... Μεθυστικό κρασί εἶναι ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος!

Ὁ Πέτρος τώρα, φωτισμένος ἀπό τή Χάρη Του καί γνωρίζοντας καλά ποιόν ἔχει σύμμαχο, στάθηκε μέ τούς ἔντεκα καί ὕψωσε τή φωνή του πρὸς τά πλήθη. Ἔτσι, μέ τή σαγήνη τοῦ κηρύγματος, ψάρεψε τρεῖς χιλιάδες ψυχές. Τέτοια ἦταν ἡ χάρη πού συνεργοῦσε μέ τούς Ἀποστόλους, πού ἔκανε τόσους πολλούς ἀπό

τούς σταυρωτές του Χριστού να πιστέψουν και να βαπτιστούν στ' όνομά Του!

Ἡ δύναμη του Παρακλήτου ἔκανε τὰ τόσα ἐκπληκτικά θαύματα. Πληθος ἀρρώστων και δαιμονισμένων ἔβρισκαν τὴ θεραπεία τους. Ἀκόμα κι ἡ σκιά του Πέτρου θεράπευε τούς ἀσθενεῖς. Κι ὄχι μόνο οἱ δώδεκα, ἀλλά και τὰ πρωτότοκα τέκνα τῆς στείρας μέχρι τότε Ἐκκλησίας, οἱ ἑπτὰ διάκονοι. Καί πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Στέφανος, ὁ πρωτομάρτυρας. Ἄνδρας γεμάτος πίστη και φωτισμό του Ἁγίου Πνεύματος, πού ἔκανε μεγάλα και ἐξαισία θαύματα και πού κανένας δέν μπορούσε ν' ἀντισταθεῖ στή σοφία και στό πνεῦμα μέ τό ὅποιο συζητοῦσε. Κι ὅταν συκοφαντημένος καταδικάστηκε ἀπό τό συνέδριο, γεμάτος ἀπό τὴν παρουσία του Παρακλήτου, ἀντίκρουσε ἀνοιγμένους τούς οὐρανοὺς και «τόν Ἰησοῦ νά στέκεται στά δεξιά του Θεοῦ» (Πράξ. 7:55).

Και πῶς νά διηγηθεῖ κανεῖς ἐπάξια τίς θαυμαστές ἐνέργειες του Ἁγίου Πνεύματος, πού ἐκδηλώθηκαν στή ζωὴ του ἀποστόλου Παύλου; Ἡ ψυχὴ του εἶχε γεμίσει ἀπό τὴ δύναμή Του. Ὁ Παράκλητος τόν ἀνέδειξε «σκεῦος ἐκλογῆς» γιά νά ὁμολογήσει τὴν πίστη του στό Χριστό, μπροστά σέ βασιλιάδες και εἰδωλολάτρες και Ἰσραηλίτες. Μεταμόρφωσε τόν ἄλλοτε διώκτη σέ θερμότατο κήρυκα, πού ἄπλωσε τό κήρυγμά του ἀπό τὰ Ἱεροσόλυμα ὡς τό Ἰλλυρικό πέλαγος, πού κατήχησε κι αὐτὴν ἀκόμα τὴ βασιλίδα Ρώμη κι εἶχε τὴν προθυμία νά φτάσει μέχρι και τὴν Ἰσπανία.

Πῶς νά παρατρέξουμε τίς θαυμαστές πράξεις του στήν Κύπρο, μέ τὴν τύφλωση του μάγου Ἐλύμα (Πράξ. 13:11), και στά Λύστρα, μέ τὴν θεραπεία του χωλοῦ (Πράξ. 14:8-10); Θαυμαστές ἐνέργειες του Πνεύματος του Ἁγίου! Κι ἀκόμα στήν Κιλικία, στή Φρυγία και στή Γαλατία, στή Μυσία και στή Μακεδονία; Στούς Φιλίππους ἐκβάλλει τό πνεῦμα πύθω-

νος. Καί τή νύχτα, μετά τό σεισμό καί τήν ἀποφυλάκισή του, βαπτίζει όλόκληρη τήν οίκογένεια τοῦ δεσμοφύλακα (Πράξ. 16:16 κ.έ.).

Κηρύσσει στή Θεσσαλονίκη (Πράξ. 17:1-9) καί στή μέση τῆς Ἀθήνας, στόν Ἄρειο Πάγο (Πράξ. 17:16-34). Στήν Κόρινθο καί σ' ὅλη τήν Ἀχαΐα (Πράξ. 18:1-17). Στήν Ἐφεσο μαντήλια καί περιζώματά του θεραπεύουν ἀρρώστους καί διώχνουν ἀκάθαρτα πνεύματα (Πράξ. 19:11-12), καί στήν Τρωάδα ἀνασταίνει τόν Εὐτυχο, πού ἔπεσε ἀπό τόν τρίτο ὄροφο καί τόν σηκώσανε νεκρό (Πράξ. 20:9).

Καί ὅταν στήν Καισάρεια σιδηροδέσμιος ὠδηγήθηκε μπροστά στούς ἡγεμόνες ν' ἀπολογηθεῖ, τόση χάρη καί σοφία ἔλαβε ἀπό τό Πνεῦμα τό Ἅγιο, ὥστε ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς τῶν Ἰουδαίων Ἀγρίππας νά πει: «Λίγο ἀκόμα καί θά μέ πείσεις νά γίνω χριστιανός!» (Πράξ. 26:28).

Εἶναι κι ἄλλα, τόσα πολλά. Δέν θά μᾶς ἔπαιρνε ὁ χρόνος νά τά λέγαμε ὅλα. Καί μόνο τά ὅσα ἀναφέρει ὁ Παῦλος στίς δεκατέσσερις ἐπιστολές του γιά τό Ἅγιο Πνεῦμα, θά ἔφταναν νά καλύψουν πολλές ὀμιλίες. Γιά τήν ὥρα ἀρκοῦν αὐτά. Τά κενά καί τίς ἐλλείψεις θά τ' ἀναπληρώσει ἡ δύναμη τοῦ Παρακλήτου. Ἐγώ σᾶς πρόσφερα ἐλάχιστα. Ἐσεῖς πάρτε περισσότερα. Τό Ἅγιο Πνεῦμα χαρίζει ὅσα μπορούμε νά βασιτάξουμε. Τά δῶρα Του εἶναι πλοῦσια σέ ὅσους ἔχουν καθαρή καρδιά. Κι ἡ καθαρή καρδιά εἶναι τό περιβόλι τοῦ Παρακλήτου μέ τούς γλυκόχυμους καρπούς του: τήν ἀγάπη καί τή χαρά, τήν εἰρήνη καί τή μακροθυμία, τή χρηστότητα καί τήν ἀγαθοσύνη, τήν πίστη, τήν πραότητα καί τήν ἐγκράτεια (βλ. Γαλ. 5:22-23).